

XV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «НАУКОВА ВЕСНА» 26-28 березня 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Hochschule Reutlingen
Reutlingen University

Національний
технічний університет
**ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА**
1899

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Редакційна колегія: Павличенко А.В., д.т.н., проф., перший проректор НТУ «Дніпровська політехніка», Нікітенко І.С., д.т.н., доц., проректор з наукової роботи НТУ «Дніпровська політехніка», Безугла Л.С., д.е.н., проф., зав. кафедри туризму та економіки підприємства, голова Ради молодих вчених НТУ «Дніпровська політехніка», Белобородова М.В., к.е.н., доц., доц. кафедри туризму та економіки підприємства, заступниця голови Ради молодих вчених НТУ «Дніпровська політехніка»

«Наукова весна» 2025: матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 26–28 березня 2025 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 535 с.

Розглядаються актуальні питання сучасної молодіжної науки та інновацій та шляхи їхнього вирішення. Висвітлено проблемні аспекти міського, регіонального та національного розвитку у галузях технологій видобутку, переробки та транспортування корисних копалин, технологій машинобудування, транспортних систем та енергомеханічних комплексів промислових підприємств, геодезії та землеустрою, наук про Землю, будівництва, геотехніки та геомеханіки, сучасних питань екології та захисту довкілля, безпеки праці, електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, кіберфізичних та інформаційно-вимірювальних систем, інформаційних технологій та телекомунікацій, економіки і управління, гуманітарних наук, інжинірингу і дизайну в машинобудуванні, гірничої промисловості та геоінженерії, публічного управління та адміністрування, права, матеріалознавства та технічної естетики, хімічних, біохімічних та медичних технологій, туризму, рекреації та гостинності, маркетингових технологій, суспільних комунікацій та медіа-студій.

© Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка», 2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету – Павличенко Артем Володимирович – д.т.н., професор, перший проректор НТУ «Дніпровська політехніка».

Заступник голови – Нікітенко Ігор Святославович – д.т.н., професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-виховної роботи.

Відповідальний секретар – Безугла Людмила Сергіївна – д.е.н., професор, завідувач кафедри туризму та економіки підприємства, голова РМВ НТУ «Дніпровська політехніка».

Члени організаційного комітету:

Белобородова Марія Валеріївна – заступниця голови Ради молодих вчених НТУ «Дніпровська політехніка».

Горєв В'ячеслав Миколайович – секретар РМВ НТУ «Дніпровська політехніка».

Онищенко Сергій Валерійович – голова РМВ механіко-машинобудівного факультету.

Макурін Андрій Андрійович – голова РМВ фінансово-економічного факультету.

Архипенко Тетяна Анатоліївна – голова РМВ факультету менеджменту.

Дмитрук Олена Олександрівна – голова РМВ факультету природничих наук та технологій.

Трегуб Юлія Євгенівна – голова РМВ факультету архітектури, будівництва та землеустрою.

Замкова Ольга Андріївна – голова РМВ електротехнічного факультету.

Саїк Павло Богданович – голова РМВ інституту природокористування.

Хабарлак Костянтин Сергійович – голова РМВ факультету інформаційних технологій.

Сорокіна Наталія Григорівна – голова РМВ навчально-наукового інституту державного управління.

УДК 351.85:378:027.7(477)

Папуша Л. В., аспірантка спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: Бородін Є. І., д.і.н., професор, директор Навчально-наукового інституту державного управління

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасні, надзвичайно складні та швидкозмінні, умови функціонування бібліотек закладів вищої освіти в Україні детермінують потребу їх інноваційного розвитку, вирішення принципово нових завдань, впровадження новітніх технологій, форм і методів роботи, що відповідають сучасному етапу розвитку освіти і науки, цифрової трансформації суспільства та світовим тенденціям у галузях освіти та бібліотечної справи.

Бібліотеки закладів вищої освіти в Україні у процесі своєї діяльності зустрічаються з нерозв'язаними проблемами, труднощами й перешкодами, головними серед яких є:

– умови воєнного стану й небезпеки для працівників бібліотек та збереженості бібліотечних фондів;

– недосконалість чинного законодавства;

– недооцінення соціальної ролі бібліотек;

– скорочення фінансування до критично мінімальних обсягів;

– застарілість матеріально-технічної бази;

– низькі темпи впровадження інформаційних технологій;

– кадрові проблеми: старіння професійних кадрів та недостатня кількість кваліфікованого персоналу для реалізації сучасних напрямів діяльності бібліотек;

– низький рівень заробітної плати, що перешкоджає залученню молоді до роботи в бібліотеках;

– недостатні міжвідомча кооперація та міжнародне співробітництво бібліотек та ін.

Подолання вищеозначених труднощів та перешкод потребують ряду комплексних системних організаційних, структурних і технологічних змін згідно із сучасними загальносвітовими тенденціями та вимогами розвитку освітнього середовища.

Визначальний вплив на функціонування бібліотек закладів вищої освіти справляє державна політика в цій сфері. Адже саме цілеспрямована діяльність органів державної влади, що спрямована на вирішення існуючих проблем, сприяння досягненню й реалізації загальнозначущих цілей розвитку бібліотечної справи, є запорукою піднесення бібліотек закладів вищої освіти та ефективного виконання ними своїх завдань та функцій.

Стратегічні напрями діяльності бібліотек закладів вищої освіти в Україні визначаються як державною освітньою політикою, так і державною політикою в галузі бібліотечної справи. Зокрема, закони України «Про вищу освіту» [1], «Про бібліотеки і бібліотечну справу» [2] та Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки [3] й Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» [4] є базовими законодавчими та програмними документами публічної політики, що визначають засади організації та функціонування бібліотек закладів вищої освіти в Україні в сучасних умовах.

Державна політика розвитку бібліотек закладів вищої освіти в Україні має бути сучасною, комплексною, системною, науково обґрунтованою, історично обумовленою, раціонально сформованою й послідовно впроваджуваною.

Пріоритетними напрямками розвитку бібліотек закладів вищої освіти в Україні в сучасних умовах, на нашу думку, мають бути: інтеграція з освітнім процесом; сприяння підвищенню інноваційної спроможності вищої освіти; інформаційна підтримка наукових досліджень; популяризація та підтримка розвитку відкритої науки; цифровізація бібліотечних ресурсів; впровадження інноваційних технологій та автоматизація процесів (штучний інтелект, блокчейн, великі дані та ін.); збереження й популяризація культурної спадщини та формування інституційної пам'яті закладу вищої освіти; формування сприятливого простору для освіти, науки, творчості й співпраці; впровадження нових форм взаємодії з користувачами; розвиток професіоналізму бібліотечних працівників; міжнародна співпраця та інтеграція; підтримка сталого розвитку та екологічних ініціатив.

Адаптувавшись до умов воєнного стану, враховуючи зовнішні та внутрішні зміни умов функціонування, максимально розвиваючи власні електронні ресурси та надаючи доступ до повнотекстових науково-метричних індексних баз даних, поєднуючи традиційне й дистанційне бібліотечно-бібліографічне обслуговування, вузівські бібліотеки мають стати помічниками, консультантами й надійними партнерами здобувачів вищої освіти та науково-педагогічної спільноти закладів вищої освіти.

Перелік посилань

1. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2014-%D1%80#Text>.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2022 р. № 286-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>.
4. Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 р. № 219-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80#Text>.